

SVENSKA INDUSTRIMINNESFÖRENINGEN

Årets Industriminne 2018 Dalslands kanal

Dalslands kanal tilldelas utmärkelsen Årets industriminne 2018 för Dalslands kanals AB:s ambitiösa arbete med bevarande, informationsspridning och samverkan. Dalslands kanal är ett levande industriminne där varor och människor färdats i 150 år. Kanalen sätter fokus på vattnet som bärare av ett industrihistoriskt kulturarv i form av transport och kraft.

Kanalen planerades och byggdes utifrån de dalsländska och västvärmlandska järnbrukens behov av effektiva transportvägar till utskeppningshamnen i Göteborg i en tid när den internationella efterfrågan på svenskt järn var stark. Kanalen med slussar och akvedukt binder samman naturliga vattendrag från Vänern och ända in i Norge. Vid flera slussar finns bruksmiljöer, vilka uppstått ur den träbaserade industri som med kanalens draghjälp ersatte järnbruken när bruksdöden drabbade regionen under 1800-talets slut.

Anläggningen i Håverud har blivit en symbol för svensk väg- och vattenbyggnadskonst genom sitt möte i luften av vattenled, järnväg och landsväg i ett dramatiskt landskap. Det forsande vattnet har också använts som kraftkälla för den industri som kanalen betjänade. I Håverud leds vattnet i en järntub över den djupa bergsskrevan in i kraftstationen, vilket på ett tydligt sätt visar hur människor strävat efter att bemästra naturen genom tekniska landvinningar.

Kanalen användes för frakt ända in på 1970-talet. Gradvis har frakttrafiken ersatts av fritidstrafik. Kanalen har underhållits kontinuerligt och visar en hög grad av autenticitet. Kanalen är i sin helhet riksintresse för kulturmiljövården och Upperus och Håveruds slussområden är skyddade som byggnadsminnen. Idag drivs ett medvetet arbete för att bevara, baserat på de metoder och material som användes när kanalen en gång byggdes. Kompetens inom området har byggts upp både i nationellt och internationellt samarbete.

Svenska industriminnesföreningen

Svenska industriminnesföreningen (SIM) bildades 1989 och är en ideell organisation inom kulturmiljöområdet. Föreningen verkar för industrisamhällets kulturarv i Sverige och representerar Sverige inom den internationella organisationen The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH). Föreningen samlar enskilda och organisationer.